

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/115/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112236549
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112236549.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: 1/ R. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. č. XXX, 2/ R. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. T., S. č. XXXX/XX, obaja zastúpení splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Katarínou Potockou, advokátkou so sídlom W., ul. J. č. X, proti odporcovi: Stredoslovenská energetika, a. s., so sídlom Žilina, ul. Pri Rajčianke č. 8591/4B, IČO: 36 403 008, o zaplatenie sumy 4.120 eur, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/333/2012-135 zo dňa 11. novembra 2013, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 17C/333/2012-135 zo dňa 11. 11. 2013 návrh navrhovateľa 1/ a 2/ o zaplatenie sumy 4.120 eur z titulu náhrady škody zamietol (výrok I.). Odporcovi náhradu trov konania nepriznal (výrok II.) .

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pôvodným návrhom sa navrhovateľa 1/ až 5/ domáhali voči odporcovi zaplatenia sumy 4.120 eur titulom náhrady škody. V priebehu konania navrhovateľa 3/, 4/ a 5/ prostredníctvom splnomocneného zástupcu (navrhovateľa 1/) zobrali svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadali konanie zastaviť. Uznesenie o zastavení konania o návrhu navrhovateľov 3/, 4/ a 5/ bolo vyhlásené na pojednávaní dňa 29. 05. 2013 za prítomnosti účastníkov konania, ktorí sa vzdali práva podať proti nemu odvolanie.

Po vykonanom dokazovaní mal za to, že v prejednávanej veci zo strany navrhovateľov 1/ a 2/ nesúcich dôkazné bremeno, nebola preukázaná existencia udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou odporcu, že odporca porušil zákonom uloženú povinnosť, keď bez vedomia majiteľa namontoval na predmetný drevený dom v mieste jeho štítu elektrické vedenie a že na tomto štíte elektrického vedenia došlo k technickej prevádzkovej poruche, t. j. priamo na vedení (nástrešák) drevenice č. XXX a jej následkom k vzniku požiaru.

Pokiaľ ide o pojem prevádzkovej činnosti možno dospieť k záveru, že prevádzková činnosť v zmysle ust. § 420a Občianskeho zákonníka je aj taká činnosť odporcu, ktorá je vymedzená v predmete jeho činnosti zapísaná v obchodnom registri, ktorú právnická osoba vyvíja, predmet tejto činnosti je okrem iných montáž, oprava, údržba vyhradených elektrických zariadení, revízie elektrických zariadení a sietí. Pokiaľ ide o namietaný nedostatok pasívnej vecnej legitímácie zo strany odporcu súd v danom prípade s poukazom na vyššie uvedené považoval odporcu za vecne legitimovaného účastníka konania. S realizáciou a existenciou energetických zariadení v oblasti elektroenergetiky, najmä elektrických vedení elektrických staníc vyplývajú určité obmedzenia vlastníckeho práva, ktoré vznikli podľa predchádzajúcich právnych úprav a naďalej sa riadia týmito právnymi predpismi. Medzi takéto právne predpisy patrí zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike, ktorý bol predchodcom súčasne účinného zákona o energetike. Svoju relevanciu majú ešte aj skoršie právne úpravy a to zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon) v znení neskorších predpisov, kedy obmedzenia vlastníckeho práva v oblasti energetiky a ním zodpovedajúce oprávnenie energetických podnikov - držiteľov povolenia v energetike vo vzťahu k cudzím veciam možno kategorizovať nielen s obmedzeniami vlastníckeho práva

v súvislosti s oprávnením energetického podniku vstupovať na cudzie nehnuteľnosti (pozemky, objekty, zariadenia) ale i oprávnenia energetického podniku stavať na cudzích nehnuteľnostiach energetické zariadenia potrebné na výkon jeho činnosti. Elektrickou prípojkou sa rozumie elektrické vedenie, ktoré odbočuje od zariadenia pre verejný rozvod elektriny smerom k odberateľovi a slúži alebo je určené pre pripojenie odberných elektrických zariadení (§ 4 zákona č. 79/1957 Zb.). Energetickým podnikom prislúcha oprávnenie stavať a prevádzkať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenej stavby elektrické vedenie, ako i malé stanice do rozlohy 30 m² s príslušenstvom (ďalej len „vedenie“), najmä zriaďovať na nehnuteľnostiach podperné body, prepnúť nehnuteľnosti vodičmi a umiestňovať v nich vedenie (§ 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 79/1957 Zb.) a povinnosť trpieť výkon týchto oprávnení viazne na dotyčnej nehnuteľnosti ako vecné bremeno (§ 22 ods. 5 zákona č. 79/1957 Zb.). Na základe uvedených skutočností bol súd toho názoru, že stav existencie predmetnej prípojky, a to elektrického vedenia ako podperného bodu (nástrešák) nebol pri jej vzniku (1959) a nie je ani v súčasnej dobe protiprávny z hľadiska pôvodného zákona platného v čase jej vzniku a zo strany odporcu (resp. jeho právneho predchodcu) v súvislosti so zriadením tohto elektrického vedenia na nehnuteľnosti (drevenica súp. č. XXX) nebol zistený neoprávnený zásah. Kontrola elektrického vedenia NN sietí v úseku Kolárovice - P. (miesta, kde sa v tom čase nachádzala drevenica súp. č. XXX) zo strany odporcu bola vykonaná dňa 13. 07. 2007. V danom prípade požiar, t. j. udalosť, ktorou bola spôsobená škoda na majetku navrhovateľov 1/ a 2/ nebola vyvolaná následkom prevádzkovej činnosti elektrického zariadenia, ktorých revíziu v rámci prevádzkovej faktickej činnosti organizuje odporca, keď požiar vznikol mimo prevádzky elektrického zariadenia (elektrické vedenie) a to vo vnútornom objekte drevenice súp. č. XXX (technická porucha na elektrickej inštalácii objektu); požiar vznikol v priestore podkrovia v mieste, kde sa nachádzala elektroinštalácia od nástrešáka k poistkovej skrini, ktorá skutočnosť je zrejmá z odborného posudku o podmienkach a o príčine vzniku požiaru (č. p. ORHZ-688/2010 zo dňa 19.4.2010). Súd považoval za potrebné poznamenať, že v systéme evidencie porúch u odporcu (čl. 121) nebol zaznamenaný výpadok elektrického prúdu v dňoch 12. a 13. 03. 2010). V danom prípade v konaní nebolo preukázané, že požiar mal pôvod v podpernom bode umiestneného elektrického vedenia (nástrešák) a bol vyvolaný práve prevádzkovou činnosťou odporcu, a preto návrh zamietol. V odbornom posudku bola príčinou vzniku požiaru stanovená technická porucha na elektrickej inštalácii objektu s vyjadrením pravdepodobne elektrický skrat a preto podľa súdu slovné spojenie pravdepodobne vyjadruje tak možnosť, predpoklad alebo neistotu. Z toho dôvodu navrhovaný dôkaz odporcu vykonať znalecké dokazovanie na základe Správy hasičského a záchranného zboru k technickej možnosti, že vedenie NN, ktoré bolo umiestnené na nástrešníku spôsobilo požiar, hoci ako príčina požiaru bola inštalácia, čo predstavuje vnútornú inštaláciu, za ktorú zodpovedá vlastník nehnuteľnosti nevykonal, nakoľko podľa jeho názoru hypotetické posúdenie skutočnosti, či bolo možné v danom prípade by nemalo reálny základ pre meritórne rozhodnutie a takýto návrh považoval z procesnej ekonomiky hospodárnosti za nadbytočný.

Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok. Súd by mohol návrh zamietnuť pri nesplnení čo i len jednej podmienky. Nesplnenie ďalších dvoch podmienok preto súd zdôvodnil len okrajovo a nad rámec zákonnej povinnosti.

Pokiaľ ide o samotný vznik škody predpoklad č. 2, k tomu súd uviedol, že podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Podľa navrhovateľov 1/ a 2/ im vznikla škoda na majetku požiarom zo dňa 13. 03. 2010 na drevenici Kolárovice - P. XXX, kedy došlo k požiaru, následkom čoho celá domová nehnuteľnosť zhorela do tla. Tvrdili, že škode nemohli ako vlastníci zabrániť, nakoľko o tejto skutočnosti nemali žiadnu vedomosť a až následne, keď došlo k absolútnemu zničeniu majetku sa o tejto skutočnosti dozvedeli od požiarnikov. V danom prípade odborný posudok pripustil vplyv na vznik poruchy (technická porucha na elektrickej inštalácii objektu) možnosť poškodenia izolácie elektrického vedenia hľadacami v podkroví a následne došlo k vznieteniu prítomných horľavých látok a drevenej konštrukcie krovu, kedy vlastník drevenice súp. č. XXX zanedbal preventívnu povinnosť podľa zákonného ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka a ktorá znamená, že každý je povinný zachovávať vždy taký stupeň opatrnosti (pozornosti), ktorý možno od neho vzhľadom na konkrétnu miestnu situáciu rozumne požadovať a ktorý - objektívne posúdené - je spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac znížiť riziko vzniku škôd na živote, zdraví či majetku. Navrhovateľom 1/ a 2/ tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s prevádzkovou činnosťou odporcu, keďže príčinou vzniku požiaru bola stanovená technická porucha na elektrickej inštalácii jeho objektu.

O náhrade trov konania vo vzťahu navrhovateľ 1/ a 2/ proti odporcovi súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), v zmysle ktorého zákonného ustanovenia účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal v spojení s § 151 ods. 1 veta prvá O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O náhrade trov konania vo vzťahu navrhovateľ 3/ až 5/ proti odporcovi v časti zastaveného konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 vety prvej O. s. p., podľa ktorého ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania súd aplikoval citované zákonné ustanovenia. Konanie o návrhu navrhovateľov 3/ až 5/ bolo zastavené, pričom navrhovateľ 3/ až 5/ zaviniť, že sa muselo konanie v časti o ich návrhu zastaviť. Toto zavinenie navrhovateľa 3/ až 5/ súd posúdil ako úspech odporcu.

Odporca ako úspešný účastník konania si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplývajú, preto súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie navrhovatelia 1/ a 2/ prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne a žiadali, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie.

V podrobnostiach uviedli, že súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie dôkazy a skutočnosti, ktoré doteraz neboli uplatnené a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietali, že rozhodnutie prvostupňového súdu nemôže byť správne, pretože prvostupňový súd nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, chýbajú skutkové zistenia s odkazom na príslušné dôkazy a zo záverov súdu ohľadne rôznych sporných otázok nie je zrejmé, z akých dôkazov súd vychádzal a akými úvahami sa riadil pri svojom hodnotení.

Navrhovatelia poukázali na to, že podaným návrhom sa domáhali náhrady škody na tom skutkovom základe, že dňa 13. 03. 2010 na drevenici nachádzajúcej sa v obci Kolárovice - P. č. XXX (predtým č. XXX) došlo k požiaru, následkom čoho bola zničená celá drevenica, aj vnútorné zariadenie. Ako príčina vzniku požiaru bola stanovená technická porucha na elektrickej inštalácii objektu (pravdepodobne elektrický skrat). Už v rámci prvostupňového konania tvrdili, že drevenica bola bez elektrickej energie už 20 rokov. Že k elektrickému skratu došlo s tým súhlasia, avšak nesúhlasia s konštatovaním, že príčinou vzniku požiaru bola stanovená technická porucha na elektroinštalácii objektu navrhovateľov. Ako došlo ku skratu v konaní nebolo preukázané. Pokiaľ sa súd uspokojil s tvrdením OR HaZZ v Žiline, že došlo k požiaru následkom technickej poruchy elektrickým skratom neskúmal ďalšie príčiny z možného technického hľadiska, nevykonal dokazovanie úplne. Poukázali na to, že dňa 11. 11. 2013 na pojednávaní odporca navrhol znalecké dokazovanie, voči ktorému sa nebránili a navrhli aj ďalšie dokazovanie avšak okresný súd tieto návrhy zamietol.

Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za správne.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podali včas účastníci konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/, f/, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Preskúmvacia činnosť odvolacieho súdu zahŕňa v sebe nielen skúmanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa z hmotnoprávneho hľadiska, ale aj postupu súdu z hľadiska procesnoprávnych predpisov.

V prvom rade odvolací súd posudzoval otázku, či konanie prvostupňového súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia, nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 205 ods. 2 písm. c/, d/ O. s. p a namietaných navrhovateľmi v odvolaní.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (uvádzaný navrhovateľmi v odvolaní) spočíva v tom, že ak účastník navrhol dôkaz, ktorý bol spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ho nevykonal, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktorý treba odstrániť.

Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľov 1/ a 2/, títo vytýkali súdu predovšetkým neúplne vykonané dôkazy, pre ktoré súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a to nevykonanie znaleckého dokazovania ako aj ostatných nimi navrhovaných dôkazov.

V tejto súvislosti mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané nasledovné:

Na pojednávaní dňa 11. 11. 2013 poverený zástupca odporcu uviedol: „...my naďalej trváme, lepšie povedané, navrhujeme, aby bolo vykonané znalecké dokazovanie v odbore elektrotechniky, kde by sa súdny znalec na základe všetkých podkladov, ktoré súd založené v súdnom spise zaoberal otázkou a to hlavne, kde sa nachádzalo ohnisko požiaru, hlavne či ho mohlo spôsobiť vonkajšie vedenie, ... ďalej trváme na tom, že spoločnosť nie je pasívne legitimovaná...“.

Právna zástupkyňa navrhovateľov uviedla, že na zváženie súdu necháva pokiaľ ide o návrh na vykonanie znaleckého dokazovania, ale navrhla vypočuť pracovníkov OR HaZZ v Žiline k samotnému zisteniu požiaru.

Okresný súd návrhy na dokazovanie zamietol.

Oboznámiac sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahom celého prislúchajúceho spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol vo veci predčasne, pretože neúplne zistil skutkový stav veci. Vychádzajúc z toho čo bolo predmetom konania a z toho na akých skutkových tvrdeniach navrhovateľ založil svoj návrh, bol aj odvolací súd toho názoru, že pre úplné zistenie skutkového stavu v záujme objektívneho a spravodlivého rozhodnutia bolo potrebné vykonať dôkaz navrhovaný odporcom a síce znalecké dokazovanie, za účelom zistenia príčiny vzniku požiaru, a teda zodpovedného subjektu. Na rozdiel od prvostupňového súdu odvolací súd vykonanie tohto dôkazu nepovažoval z hľadiska procesnej ekonomie za nadbytočné, práve naopak. Vykonanie tohto dôkazu môže potvrdiť, resp. vyvrátiť tvrdenia navrhovateľov o nimi tvrdenom priebehu škodovej udalosti. Nejedná sa teda o hypotetické posúdenie skutočnosti, ktoré by nemalo reálny základ pre meritórne rozhodnutie vo veci, tak ako to konštatoval prvostupňový súd, skôr naopak. Po vykonaní tohto dôkazu, prípadne ďalších dôkazov navrhovaných účastníkmi, prvostupňový súd opätovne vykonané dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti vyhodnotí podľa zásad uvedených v § 132 O. s. p. a následne rozhodne.

V novom rozhodnutí o veci prvostupňový súd taktiež nanovo rozhodne o náhrade trov tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.